

การถอดบทเรียนการเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ
After Action Review (AAR) การติดตามการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2562

กระบวนการคัดเลือก อสม.ดีเด่น ระดับภาค/ชาติ มีจุดเด่น จุดด้อย อะไร

คัดเลือกระดับภาค	เหนือ	อีสาน	กลาง	ใต้
การนำเสนอ	Ptt แผ่นภาพ	Ptt ทุกจังหวัด มี template บังคับ	นำเสนอ Ptt น้อย โปสเตอร์ แผ่น	นำเสนอ Ptt โปสเตอร์
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	ส่ง 15 จาก 18	ส่งครบ 20	ส่ง 20 จาก 24	ส่ง 13 จาก 14
กรรมการ 5 คน	คกก.5 คน ทพ.3 อสม. สบส.	ทพ.ศอ. วสส. อสม.เด่นภาคอีสาน เลขาสบส.	ทพ. วสส. พี่แดงศอ. พยาบาล อสม.เด่นชาติ สบส.	ทพ. อีรวัฒน์ นวก. อสม.เด่นชาติ เลขา * คกก.เพิ่มเติม ตรวจสอบ 2 คน
ทำข้อสอบ	ทำข้อสอบ	ไม่ทำข้อสอบ	ไม่ทำข้อสอบ	ทำแบบทดสอบ วันแรก
การนำเสนอ	นำเสนอ2วันๆละ 8 จังหวัด	นำเสนอ 1 วัน 20 จังหวัด	นำเสนอ2วันๆละ 12 จังหวัด	นำเสนอ 2 วัน
จุดเด่น		1.คกก.อสม.ดีเด่น เก่ง ให้กำลังใจ ถามเก่ง 2.กองเชียร์เยอะ 3.พี่เลี้ยง มาดูการนำเสนอคนต้นๆแล้วนำไปปรับสดๆ	1.นำเสนอเก่ง คกก.ไม่แนะนำ	1.อสม.ได้เรียนรู้ทักษะ 2.กระบวนการเข้มข้น 3.มีขั้นตอนที่แตกต่างจากทุกภาค
จุดด้อย	1.คกก.ยังไม่ค่อยเป็นทีม ไม่ช่วยกันในการถาม 2.เลขภาคเหนือ จำกัดเวลา **3.การคัดเลือกระดับเขตภาค เราจะไม่เห็นอะไรเลย เพราะเราเห็นแค่การนำเสนอ	1.ห้องคัดเลือกพื้น เล็ก นิดเดียว 2 เวลาไม่ทัน	1.ห้องเล็ก 2.ไม่มีรายชื่อ อสม.ที่นำเสนอ	
ข้อสังเกต	เราควรจะเน้นครบถ้วนกระบวนการหรือ ผลลัพธ์			กระบวนการทางใต้ดีมาก

****หมายเหตุ** กระบวนการภาคใต้ แบ่ง 2 วัน

วันที่ 1 1.จับฉลาก ครั้งละ 2 คน จะได้ว่าลำดับ 2.ชี้แจงกติกา 3.นำเสนอ ไม่มีการคอมเมนต์

วันที่ 2 1.ตรวจฟัน โดยทันตแพทย์ 2.ถาม เล่า ห้องทันตแพทย์ศศิธร

- เรียก จังหวัดมาเล่าเพิ่มเติม ส่วนชาติ
- สาธิต Roll model ทำจริง
- คกก.เสนอแนะ

การคัดเลือกระดับประเทศ

จุดเด่น

1. มีเวลา เห็นคุณภาพ
2. ถามคนได้หลากหลาย
3. ทำให้เห็นของจริง ทำอะไร สอนอะไรบ้าง

ข้อเสีย

1. อสม.ทำทุกกลุ่ม มันเยอะไปหน่อย มันจะได้ Quality แต่คุณภาพ ยังไปไม่ถึง (จริงๆอาจจะไม่ต้องทำทุกกลุ่ม แต่ต้องมีคุณภาพ??)
2. เต็มกันยาก เพราะ คณะกรรมการมีความหลากหลาย

คัดเลือกระดับประเทศ	อีสาน	ภาคกลาง	ภาคใต้	เหนือ
จุดเด่น	ศักยภาพการจัดการเก่ง	แต่งเพลงเทพีพันดี(ทำนองเพลงเทพีบ้านไพร) และอัดเสียงใส่แผ่นซีดี เปิดที่โรงเรียน หมู่บ้าน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1.พาไปดูงานที่ทำ ไล่จากเด็ก ญ ตั้งครรภ์ เดิมเป็นผช.ข้างแก้อ	พูดเก่ง
	มองเห็นทำจริง	เป็นผู้นำชมรมรักษฟัน	2.ทำ dental floss	
	คนมาช่วยเต็มใจ มาช่วย	เป็นครอบครัวจิตอาสา ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ช่องปากทุกกลุ่มวัย	3.โชว์ผลงาน เขียว เหลือง แดง เขียว โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 00 เด็กทุกคนที่เข้า ศูนย์ ต้องฟันไม่ผุ ผู้สูงอายุยอมเปิดปากให้ดูได้ โดยใช้ความรู้ทักษะ นวดเคยชิน ลนชั้นให้ เป็นรูปไต รongน้ำไม่หก แปรงขวดแป้งต้องเว้า	
	ระบบนำเสนอดี ภาพรวม เขียว บ้านที่ดูแล		ติดต่อกับ จนท.ทางไลน์ทันที จะไม่จ่ายยาก่อน เล่านิทานให้เด็กในศพด.	
	Process run กว้าง ทำทุกกลุ่ม แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเก่ง			
	2.ผลงานเด่น จัดการเรื่องฟันปลอมเถื่อนในผู้สูงอายุ			
จุดอ่อน	การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีอย่างอื่นอีกไหม ที่ช่วยให้พฤติกรรมดีขึ้น (อ.ตุ)	การดำเนินงานไม่โดดเด่น ทำทุกกลุ่ม	ไม่พาลงพื้นที่ ศสมช.	กิจกรรมทำได้ เฝินๆ เชิงลึกไม่ได้
	รองอรรณพล ขึ้น ชมนำเรื่องอาหาร	เวลารับๆ ดูพื้นที่ไม่ครบ		ไปเยี่ยม ศสมช. แต่ไม่ได้รับการ

	กับการแปร่ง ฟัน 222 มารวมกัน			ตอบสนองจาก ผส.
				Concept ดี แต่งานไม่ได้ เช่น หัวหมู่ เอา งานทันตะลงไป บูรณาการ

ข้อเสนอแนะให้แก่งกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เพื่อพัฒนาอสม.ต่อไป

1. อยากให้มีเด็กระดับเขตฯ ละ 1 คน แล้ว ลงไปดูจริง คนที่ 1 เขตละ 1 คน กลัวเสียเปรียบ และเขตมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ในการช่วยตี
2. กรมควบคุมโรคจะมีฝ่ายเสริมศักยภาพเครือข่าย จึงมีคนรับงาน อสม. โดยตรง แต่กรมอนามัย ทำงานเป็นกลุ่มวัย จึงไม่มีคนรับงาน อสม.
3. ชิ้นงานที่จะเลือกมา ควรผ่านการลงเยี่ยมพื้นที่จริง เอกสาร การนำเสนอ การถามตอบอาจไม่ใช่คำตอบทั้งหมด
4. จำนวนผู้เข้าคัดเลือกมาก แต่เวลาค่อนข้างจำกัด ควรจัดเวลาให้เหมาะสม
5. เราจะมีเกณฑ์มีกติกา อย่างไร ให้คัดคนจริง ของดีจริง

ข้อเสนอจากทีมติดตาม

- 1) การคัดเลือกระดับจังหวัด เสนอให้ฝ่ายทันตฯ ทุกจังหวัด มีส่วนร่วมในการคัดเลือกระดับจังหวัด
- 2) เสนอให้คกก.ระดับเขตภาค มีทันตบุคลากร 2 ท่าน และผู้ที่มีความรู้ทางด้านสาธารณสุขมูลฐาน เพื่อช่วยเลขานุการสอบถาม
- 3) เสนอให้พิจารณา ภาคอีสานเพิ่มระยะเวลา 2 วัน

แนวทางการดำเนินงานของสำนักทันตสาธารณสุข ในปีต่อไป

บริบท สำนักทันตสาธารณสุข จะดูแลสาขาทันตสาธารณสุข อย่างไร

- 1) (ทำข้อเสนอเฉพาะสาขา) (อุด GAP) + Chanel
- 2) รวบรวมชื่อ อสม. 2 ปี ทำ training course ให้ (ทำปี 63)
- 3) ช่วยเอานวัตกรรม อสม. มาปรับให้ถูกต้อง List นวัตกรรม กระบวนการ
- 4) ทำแบบประเมินผลคณะกรรมการ โดยตั้งคำถาม 5 ข้อ ให้คณะกรรมการ เขต/ภาค ตอบคำถาม
 - 1) กระบวนการคัดเลือก อสม.ระดับเขต ระดับภาค มีข้อดี ข้อด้อย อะไร มีข้อเสนอแนะอะไร
 - 2) เกณฑ์ตัดสินปีนี้ ใช้เกณฑ์คัดเลือกอะไรบ้าง และสามารถตัดสินได้เป็นเอกฉันท์หรือไม่ และความเหมาะสมของคณะกรรมการที่ สบส.คัดเลือกมีความเหมาะสมไหม
 - 3) ขอบเขตการทำงาน ครอบคลุม กี่ครัวเรือน ขยายเครือข่าย ระดับตำบล อำเภอ จำเป็นต้องทำทุกกลุ่มวัยไหม
 - 4) ระยะเวลาการพิจารณาคัดเลือก เหมาะสมไหม (1-2 วัน)
 - 5) ข้อเสนอแนะการพัฒนาตัวแทนระดับจังหวัดใหม่
 - 6) ถ้าเราจะพัฒนาต่อยอด อสม.ดีเด่น ศูนย์อนามัยจะมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร หรือ จาก การคัดเลือก อสม. ศูนย์อนามัยจะต่อยอดอย่างไร

การประเมินผลการคัดเลือกคณะกรรมการคัดเลือกระดับเขต/ภาค

1. ท่านจะปรับปรุง เพิ่มเติม เกณฑ์ / เนื้อหา การประกวดคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ

- ในส่วนของการปฏิบัติ การถ่ายทอด การจัดการ น้ำหนักคะแนนควรมากกว่านี้
- แร้งบันดาลใจที่อยากทำงานด้านนี้

2. ท่านพบปัญหาอะไรบ้างในระหว่างการประกวดคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ เช่น การพิจารณาตัดสิน อสม. ของคณะกรรมการ เป็นต้น

- ควรให้คัดเลือกระดับเขตก่อน ทำให้ผลงานดีๆ บางชิ้นถูกตัดออก ในขณะที่บางเขตผลงานกลับไม่เด่นพอ แต่ก็ผ่านการคัดเลือก
- การคัดเลือกมีหลายส่วน ทั้งเอกสาร การนำเสนอ สื่อ ทำแบบทดสอบ การปฏิบัติ ถามตอบ กรรมการต้องเป็นทีมเดียวที่เห็นทุกอย่างไปพร้อมกัน ไม่แยกชุดกรรมการ ต้องยอมใช้เวลามากขึ้น
- ผู้เข้าประกวดเอาเอกสารมายื่นในวันประกวดไม่สามารถอ่านได้ทั้งหมด ควรใส่ประเด็นเนื้อหาที่สำคัญพอ
- ผู้เข้าร่วมประกวดจดคำตอบเข้ามาขณะสอบข้อเขียน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนางานทันตสุขภาพ ในระดับพื้นที่

- กระตุ้นนวัตกรรมเชิงรุกในชุมชน
- ควรพัฒนาให้ อสม. มีการดูแลสุขภาพช่องปากตนเองที่ถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับคนในชุมชนต่อไป
- ควรใช้งานวิจัยช่วยพัฒนางาน routine
- สร้างทีมทันตฯในหมู่บ้าน
- ใช้ข้อมูลสุขภาพช่องปากเป็นเครื่องมือสื่อสารการมีส่วนร่วม
- สร้างการรับรู้ เรียนรู้ด้วยสื่อง่ายๆในชุมชน
- เน้นเชิงรุกอย่างแท้จริง
- อสม.ทุกท่านมีความตั้งใจในการทำงาน แต่มีความแตกต่างที่ impact ของผลลัพธ์ และประสบการณ์การทำงานของแต่ละคน
- เพิ่มจำนวนบุคลากรในพื้นที่ และ อสม. ทันตสุขภาพ

4. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวอสม. ที่เข้ารับการประกวดคัดเลือก หรือไม่ อย่างไร

- โดยรวมตัว อสม. โดดเด่น อยากเพิ่มการทำงานเป็นทีม ถ้าเป็นไปได้ อยากคัดเลือกทีมมากกว่าคน
- ให้มีความมั่นใจในความถูกต้องของงานที่ทำ